

Rolnummer 5772
Arrest nr. 181/2014 van 10 december 2014

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van de wet van 23 mei 2013 « tot wijziging van artikel 2244 van het Burgerlijk Wetboek teneinde aan de ingebrekestellingsbrief van de advocaat, van de gerechtsdeurwaarder of van de persoon die krachtens artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek in rechte mag verschijnen, een verjaringsstuitende werking te verlenen », ingesteld door de vzw « Belgische Vereniging van Incasso-ondernemingen » en anderen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, en de rechters E. De Groot, J.-P. Snappe, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en T. Giet, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van het beroep en rechtspleging

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 16 december 2013 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 17 december 2013, is beroep tot vernietiging ingesteld van de wet van 23 mei 2013 « tot wijziging van artikel 2244 van het Burgerlijk Wetboek teneinde aan de ingebrekestellingsbrief van de advocaat, van de gerechtsdeurwaarder of van de persoon die krachtens artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek in rechte mag verschijnen, een verjaringsstuitende werking te verlenen » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 1 juli 2013) door de vzw « Belgische Vereniging van Incasso-ondernemingen », de nv « TCM Belgium » en de nv « Fidusud », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. A. Daoût, advocaat bij de balie te Brussel.

Memories zijn ingediend door :

- Jan Stevens, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Vande Castele, advocaat bij de balie te Antwerpen;

- de Orde van Vlaamse balies, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. D. Lindemans, advocaat bij de balie te Brussel;

- de « Ordre des barreaux francophones et germanophone », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. V. Thiry en Mr. Y. Kevers, advocaten bij de balie te Luik;

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Schaffner, advocaat bij de balie te Brussel.

De verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend.

De Orde van Vlaamse balies heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Bij beschikking van 17 september 2014 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers P. Nihoul en T. Merckx-Van Goey te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 8 oktober 2014 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Ingevolge het verzoek, ingediend binnen voormelde termijn, van een partij om te worden gehoord, heeft het Hof bij beschikking van 7 oktober 2014 de dag van de terechtzitting bepaald op 29 oktober 2014.

Op de openbare terechtzitting van 29 oktober 2014 :

- zijn verschenen :

. Mr. A. Daoût, voor de verzoekende partijen;

. Mr. T. Souverijns, advocaat bij de balie te Brussel, *loco* Mr. D. Lindemans, voor de Orde van Vlaamse balies;

- . Mr. V. Thiry, voor de « Ordre des barreaux francophones et germanophone »;
- . Mr. A.-S. Verriest, advocaat bij de balie te Brussel, *loco* Mr. P. Schaffner, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers P. Nihoul en T. Merckx-Van Goey verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

A.1.1. De vzw « Belgische Vereniging van Incasso-ondernemingen », eerste verzoekende partij, beoogt, luidens artikel 2 van haar statuten, « het promoten, de goede werking en het behartigen van de belangen van incassobedrijven in de meest uitgebreide zin en de normgeving betreffende de activiteiten van de leden door middel van een gedragscode (deontologische code) ». Zij verklaart tien van de ongeveer vierentwintig in België actieve incassobureaus te verenigen. Hun cliënten zijn werkzaam op de meest uiteenlopende gebieden van de handel en de industrie en vertegenwoordigen een brede waaier aan ondernemingen, zowel op het vlak van de sector als op dat van de omvang.

Volgens de vereniging heeft de bestreden bepaling tot doel de werking van de incasso-ondernemingen aanzienlijk te wijzigen, aangezien de ingebrekestellingsbrieven aan de cliënten van haar leden de verjaring niet zullen stuiten en de leden van de verzoekster in een nog grotere concurrentieomgeving zullen evolueren.

A.1.2. De tweede en de derde verzoekende partij oefenen het beroep van schuldvorderaar uit en verklaren rechtstreeks door de bestreden reglementering te worden getroffen.

A.2.1. De verzoekende partijen leiden een enig middel af uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre de wet van 23 mei 2013 tot wijziging van artikel 2244 van het Burgerlijk Wetboek aan de ingebrekestellingsbrief van de advocaat van de schuldeiser, van de daartoe door de schuldeiser aangestelde gerechtsdeurwaarder of van de persoon die krachtens artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek namens de schuldeiser in rechte mag verschijnen, een verjaringstuitende werking verleent.

De verzoekende partijen geven aan dat artikel 6, § 1, van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument, ongeacht de omstandigheden van de zaak, ertoe verplicht elke opdracht van minnelijke invordering te starten met het versturen van een schriftelijke ingebrekestelling die gepaard gaat met het verbod om een beroep te doen op andere invorderingstechnieken. De bestreden wetswijziging kent echter een bijzondere werking toe aan de ingebrekestelling die alleen wordt verstuurd door de advocaten, de gerechtsdeurwaarders, de vakbondsafgevaardigden en de schuldeiser.

A.2.2. De verzoekende partijen merken op dat het Hof, in zijn arrest nr. 99/2010 van 16 september 2010, de vergelijkbaarheid van de in het geding zijnde categorieën heeft erkend.

A.2.3. De verzoekende partijen wijzen vervolgens erop dat uit het onderzoek van de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet blijkt dat het doel van de wetgever velerlei was, namelijk de rechtbanken ontlasten, het de schuldeisers mogelijk maken niet te snel te worden blootgesteld aan aanzienlijke kosten en de kans bieden om conflicten anders op te lossen.

Er is gekozen voor de advocaat en de gerechtsdeurwaarder, daar de auteurs van het voorstel wensten dat de ingebrekestelling waarin de wet voorziet, het resultaat zou zijn van een onderzoek door een beroepsbeoefenaar van het recht die op die grond aansprakelijk kan worden gesteld. De advocaat, die de beoefenaar van het recht en van de procedure is, geniet aldus het vertrouwen van zijn cliënt met wie hij een relatie *intuitu personae* heeft. Hij is een helper van het gerecht en zet in die zin zijn geloofwaardigheid op het spel voor de magistraten. Ten slotte hangt hij af van een door het Gerechtelijk Wetboek gedefinieerde en geregelde orde die hem strikte deontologische regels oplegt.

De gerechtsdeurwaarder is niet ervan vrijgesteld de wettelijke, ethische en deontologische vereisten die aan zijn statuut zijn verbonden, scrupuleus na te leven. Hij ziet vooraf toe op de wettigheid van de schuldvordering en handelt met inachtneming van de bescherming van het privéleven en van de menselijke waardigheid. Hij dient eveneens te handelen in overeenstemming met de beginselen van evenredigheid en van proceseconomie.

Hoewel de wetgever, bij de aanneming van de wet van 2002, wilde reageren op klachten tegen incassobureaus waarop de ondernemingen en leveranciers herhaaldelijk een beroep doen, heeft de aanneming van die wet toegelaten een einde te maken aan die vrees zodat niets zou toelaten de incassobureaus van het nieuwe wettelijke mechanisme uit te sluiten.

A.2.4. Volgens de verzoekende partijen zou het gekozen criterium, namelijk dat van de toegang tot de rechtszaal, niet relevant zijn in het licht van het te dezen door de wetgever nagestreefde doel. Aangezien het immers gaat om een mechanisme dat ertoe strekt de behandeling van de geschillen te onttrekken aan de rechterlijke macht, is het van belang alle spelers van het gerechtelijk voorgeschied te betrekken. De activiteit van de incassobureaus maakt het echter in heel wat gevallen mogelijk een contentieuze evolutie van die situatie te voorkomen.

A.3.1. De « *Ordre des barreaux francophones et germanophone* » dient een verzoekschrift tot tussenkomst in op grond van artikel 87 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof. Zij meent kennelijk belang te hebben bij het behoud van de bestreden wet, die een verjaringstuitende werking toekent aan een ingebrekestelling door een advocaat die namens een schuldeiser handelt. De « *Ordre des barreaux francophones et germanophone* » heeft immers de opdracht te waken over de eer, de rechten en de gemeenschappelijke beroepsbelangen van haar leden. Zij kan alle initiatieven en maatregelen nemen die nuttig zijn voor de behartiging van de belangen van de advocaat en van de rechtzoekende.

A.3.2. Volgens de tussenkomende partij verwijten de verzoekende partijen de federale wetgever enkel de incassosector te hebben vergeten in het nieuwe bij de bestreden wet ingevoerde mechanisme.

De tussenkomende partij klaagt dus het discriminerende karakter van een lacune in de wetgeving aan.

In de veronderstelling dat het Hof het middel gegrond verklaart, zou het niet anders kunnen dan artikel 2 van de wet van 23 mei 2013 alleen te vernietigen in zoverre het niet de natuurlijke personen of rechtspersonen beoogt die het beroep van schuldinvoorderaar uitoefenen. In geval van een dergelijke vernietiging wegens verzuim, zou niets uit de rechterlijke orde verdwijnen en zou het arrest impliciet een verzoek aan het adres van de federale wetgever inhouden om de wet te wijzigen teneinde die uit te breiden tot die nieuwe categorieën van personen.

A.3.3. Na het parlementaire parcours van de bestreden norm te hebben uiteengezet, merkt de tussenkomende partij op dat de tekst die oorspronkelijk als wetsvoorstel in de Senaat is ingediend, alleen toeliet een verjaringstuitende werking toe te kennen aan de ingebrekestellingsbrief die uitsluitend door de advocaat is ondertekend. Het doel van het systeem steunde op de vaststelling dat talrijke procedures niet werden ingesteld om een gerechtelijke beslissing te verkrijgen, maar om de verjaringstuitende werking te genieten, waarbij niet alleen de betekening van een dagvaarding is vereist, maar ook de inschrijving ervan op de rol. De wetgever wilde een alternatief vinden die het de partijen mogelijk zou maken op zoek te gaan naar een onderhandelde oplossing, waarbij voor de schuldeiser wordt vermeden dat zijn recht uitdooft en waarbij de nadelen verbonden aan de gedinginleidende dagvaarding uit de weg wordt gegaan.

In de uiteenzetting van het wetsvoorstel werden de verschillende kenmerken van het statuut van advocaat beschreven die het mogelijk maken een ernstig onderzoek van het dossier te waarborgen met inachtneming van de respectieve rechten van de schuldeiser en van de schuldenaar van de verplichting. Het bestaan van strikte deontologische regels en van een orde vormen evenveel kenmerken die toelaten dat ernstige karakter van het onderzoek van het dossier te garanderen.

De uitbreiding van de verjaringstuitende werking tot de ingebrekestelling die wordt ondertekend door een persoon die namens de schuldeiser in rechte kan optreden op grond van artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek, is voorgesteld na de aanneming van het eerste ontwerp dat die mogelijkheid enkel toekende aan de advocaat. Volgens de tussenkomenende partij zou tijdens de parlementaire bespreking geen enkele verantwoording voor die uitbreiding zijn gegeven.

Ten slotte is de uitbreiding van de verjaringstuitende werking tot de ingebrekestellingsbrief die door een gerechtsdeurwaarder wordt ondertekend, voorgesteld bij de tweede behandeling van het wetsontwerp in de Commissie voor de Justitie van de Kamer van volksvertegenwoordigers. Volgens de tussenkomenende partij zou tijdens de besprekingen in de Kamercommissie voor de Justitie geen enkele aanwijzing noch verantwoording zijn gegeven voor die uitbreiding.

Ten aanzien van de uitbreiding van het mechanisme tot de verzoekende partijen geeft de tussenkomenende partij aan dat de wet van 20 december 2002 haar oorsprong vindt in een wetsvoorstel dat ertoe strekte de activiteit van de incassobureaus zonder meer te verbieden voor de schuldvorderingen waarvan de schuldenaars consumenten zijn. De tekst van het voorstel is vervolgens gewijzigd op advies van de Raad voor het Verbruik teneinde de activiteit van de incassobureaus te reguleren en niet meer te verbieden.

A.3.4. De wet van 27 maart 2009 heeft het toepassingsgebied van de wet van 20 december 2002 uitgebreid tot de advocaten, de deurwaarders en de gerechtelijke mandatarissen, enerzijds, teneinde duidelijk te preciseren dat het verbod om van de consument eender welke andere vergoeding te eisen dan de bedragen die in de onderliggende overeenkomsten zijn overeengekomen in geval van niet-naleving van de contractuele verplichting, op onbetwistbare wijze van toepassing was op alle betrokkenen bij de minnelijke invordering van de schulden en, anderzijds, teneinde verwarring te voorkomen bij de consumenten die een ingebrekestelling afkomstig van een gerechtsdeurwaarder of van een advocaat kunnen interpreteren als een handeling met een gerechtelijk karakter. De aldus uiteengezette wijziging heeft evenwel niet tot doel of tot gevolg gehad het statuut van beide spelers vergelijkbaar te maken.

Volgens de tussenkomenende partij is het evident dat het doel van de wetgever in het bijzonder verschillend is naargelang het gaat om de wet van 20 december 2002 dan wel om die van 23 mei 2013. In plaats van een bestaande activiteit te regelen die excessen, ontsporingen of onaanvaardbare praktijken vertoont, heeft de wet van 23 mei 2013 tot doel gehad een nieuwe praktijk in te voeren door die voor te behouden aan een of meer spelers wier specifieke statuut verantwoordde dat aan hen een bijzonder vertrouwen wordt geschonken.

A.4. Jan Stevens heeft een verzoek tot tussenkomst ingediend op grond van artikel 87 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, waarbij hij aangeeft dat hij op 12 augustus 2013 met toepassing van de wet van 23 mei 2013 een ingebrekestelling heeft gericht aan de Vlaamse Regering en aan het Agentschap Natuur en Bos. Het in de onderhavige zaak ingediende verzoekschrift strekt echter tot de vernietiging van de wet van 23 mei 2013. Jan Stevens meent derhalve belang erbij te hebben om tussen te komen in de voor het Hof hangende procedure.

A.5.1. De Orde van Vlaamse balies heeft eveneens een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend op grond van artikel 87 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof.

Zij voert aan dat zij de advocaten verenigt van de veertien Vlaamse balies, dat haar statuut wordt geregeld bij de artikelen 447 tot 471 van het Gerechtelijk Wetboek en herinnert eveneens eraan dat haar belang om in rechte op te treden door het Hof herhaaldelijk is erkend, met name in zijn arrest nr. 24/92 van 2 april 1992. De Orde verantwoordt haar belang om in rechte op te treden door het feit dat, indien het Hof de bestreden bepaling zou vernietigen, rekening zou moeten worden gehouden met de motieven van het arrest in zoverre de verjaringstuitende werking van de ingebrekestellingen die door de advocaten zijn verstuurd, zou kunnen worden gehandhaafd. Het doel van haar tussenkomst bestaat dus erin aan te tonen dat de keuze van de wetgever om die verjaringstuitende werking toe te kennen aan de door de advocaten verstuurd ingebrekestellingen redelijk verantwoord is.

A.5.2. Na de inhoud van het door de verzoekende partijen aangevoerde middel te hebben samengevat, onderzoekt de tussenkomenende partij elk van de criteria die het Hof aanwendt om na te gaan of het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie in acht is genomen.

A.5.3. Ten aanzien van de vergelijkbaarheid van de in het geding zijnde categorieën beklemtoont de tussenkomenende partij dat de wet van 20 december 2002 een zekere aantal voorwaarden heeft ingevoerd teneinde de consument-schuldenaar te beschermen in het kader van de procedures inzake minnelijke invordering. Dat is in het bijzonder het onderwerp van artikel 6, § 2, van de wet van 20 december 2002.

De vaststelling die het Hof heeft gemaakt in zijn arrest nr. 99/2010 ten aanzien van de vergelijkbaarheid van de gerechtsdeurwaarders, de incassobureaus en de advocaten, betrof uitsluitend de toepassing van de bij de wet van 20 december 2002 voorgeschreven voorwaarden. Daaruit zou evenwel geen algemene vergelijkbaarheid van alle categorieën, ongeacht de in het geding zijnde situatie, kunnen worden afgeleid. De vergelijkbaarheid zou immers moeten worden beoordeeld op basis van elke bijzondere situatie.

Te dezen beoogde de bij de wet van 23 mei 2013 ingevoerde uitbreiding niet de bescherming van de consument, maar het voorkomen van gerechtelijke procedures door het gebruik van minnelijke oplossingen te bevorderen. In dat opzicht zou niet kunnen worden betwist dat een objectief verschil bestaat tussen de advocaten, de gerechtsdeurwaarders en de personen die met toepassing van artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek optreden namens de schuldeiser, enerzijds, en de incassobureaus, anderzijds. Immers, terwijl de eerste categorie bevoegd is om de schuldeiser voor een rechtbank te vertegenwoordigen, is dat niet het geval voor de incassobureaus. Hooguit beschikken de incassobureaus immers over de bevoegdheid om de betaling van een schuld namens de schuldeiser te verkrijgen.

A.5.4. Mocht het Hof van mening zijn dat de in het geding zijnde categorieën voldoende vergelijkbaar zijn, dan zou nog moeten worden besloten dat het verschil in behandeling tussen die categorieën berust op een objectief en relevant criterium en redelijk verantwoord is ten opzichte van het door de wetgever nagestreefde doel. Die laatste heeft immers een verjaringstuitende werking willen toekennen aan alleen de personen die bevoegd zijn om een gerechtelijke procedure aan te vatten of om het initiatief daartoe te nemen en dus eveneens om dergelijke gerechtelijke procedures te voorkomen.

Het verschil in behandeling berust eveneens op een relevant criterium aangezien de schuldeiser in alle gevallen de mogelijkheid van een minnelijke regeling van de procedure behoudt, ongeacht of hij al dan niet een beroep doet op een advocaat. Die nieuwe procedure is immers bedoeld om de schuldeiser de kans te geven zijn rechtspositie te behouden, zonder dat de oorspronkelijke verjaringstermijn op onredelijke wijze wordt verlengd. Men moet voorkomen dat de verjaringstermijn, door het versturen van een verjaringstuitende handeling, stelselmatig wordt verlengd of uiteindelijk nooit wordt bereikt. In dat opzicht kunnen de advocaat, de gerechtsdeurwaarder of de persoon die met toepassing van artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek optreedt voor rekening van de schuldeiser, waarborgen dat slechts een enkele verjaringstuitende handeling zal worden verstuurd. De aldus geregelde procedure maakt het mogelijk de werklust van de rechtbanken te verlichten. Zij voorkomt eveneens aanzienlijke kosten voor de schuldeiser. Zij onderwerpt de schuldenaar overigens niet aan een onredelijke verlenging van de verjaringstermijn.

De situatie is anders voor de incassobureaus die het bedrag van de schuldvorderingen moeten innen zolang hun cliënt hun daartoe de opdracht geeft. Zij innen een commissie op basis van het bedrag van de gerecupereerde schuld, zodat zij geen belang erbij hebben een beroep te doen op een minnelijke procedure. In tegenstelling tot de advocaten, de gerechtsdeurwaarder en de personen die op basis van artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek optreden namens de schuldeiser, versturen de incassobureaus hun ingebrekestelling op geautomatiseerde wijze zonder dat rekening wordt gehouden met de gevolgen van de invordering. De toekenning van een opschortende werking aan de ingebrekestellingen die door de incassobureaus worden verstuurd, zou tot gevolg hebben dat de verjaringstermijn automatisch wordt verlengd of zelfs dat de verjaring nooit wordt bereikt, aangezien de schuldeiser de schuldenaar op onbepaalde wijze kan aanzetten tot de betaling, zonder dat die laatste wordt geïnformeerd over de regelmatigheid van de door de schuldeiser gedane stappen.

Aangezien iedere rechtzoekende niet ertoe verplicht is door een advocaat te worden vertegenwoordigd in het kader van een jurisdictionele procedure, heeft de wetgever het nodig geacht de procedure uit te breiden tot de gerechtsdeurwaarders, die eveneens moeten beantwoorden aan strikte deontologische regels. Hetzelfde geldt voor de personen die worden beoogd in artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek, die de grond van het dossier moeten onderzoeken alvorens namens de schuldeiser op te treden.

A.5.5. Wat het redelijke karakter van de maatregel betreft, herinnert de tussenkomende partij eraan dat de wetgever rekening wilde houden met de belangen van de schuldeiser door een verlenging van de verjaringstermijn, maar ook met de belangen van de schuldenaar door het feit dat die verlenging niet onredelijk zou zijn. De wetgever vermocht aldus terecht ervan uit te gaan dat dat dubbele doel kon worden bereikt door de verjaringstuitende werking van een handeling die wordt verstuurd door een persoon die, zoals dat het geval is voor de advocaten, de gerechtsdeurwaarders en de personen die met toepassing van artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek optreden, de mogelijkheid hebben om een standpunt in te nemen over de grond van de schuld.

A.6.1. In zijn memorie wijst de Ministerraad in verband met de omvang van het verzoekschrift erop dat, hoewel het enige middel artikel 2 van de bestreden wet bekritiseert in zoverre het artikel 2244 van het Burgerlijk Wetboek aanvult, die kritiek alleen betrekking heeft op het toepassingsgebied van de nieuwe paragraaf 2 van die bepaling in zoverre die de incassobureaus niet uitdrukkelijk beoogt.

A.6.2. Ten gronde merkt de Ministerraad in verband met het door de wetgever nagestreefde doel op dat het met name erom ging de bestaande systemen, die de invoering van een rechtsvordering vereisten om het bestaan zelf van de schuldvordering te vrijwaren, te vervangen door een alternatief waarover is gepreciseerd dat het moet toelaten om dezelfde gevolgen te hebben door de aan de gedinginleidende dagvaarding verbonden nadelen te vermijden.

Het vroegere systeem was open voor de betrokkenen bij de invordering die toegang hadden tot de rechtszaal, in het bijzonder de advocaten, maar eveneens voor de personen die op grond van artikel 728, § 3 van het Gerechtelijk Wetboek namens de schuldeiser in rechte konden optreden. Die spelers zijn immers bevoegd om te beslissen een gerechtelijke procedure in te stellen en die te volbrengen en vooral om, vóór een dergelijke procedure, te bepalen of de schuldvordering in kwestie bij ontstentenis van een procedureel initiatief al dan niet riskeert te worden getroffen door de verjaring. Het indienen van een dagvaarding gebeurt eveneens via de gerechtsdeurwaarder, die zelf geschikt is om de juridische situatie van de schuldvordering ten aanzien van de verjaringsregels na te gaan.

A.6.3. Volgens de Ministerraad is het, gelet op de aangetoonde juridische bevoegdheden van die spelers, niet alleen relevant maar eveneens verantwoord om de verjaringstuitende werking voor te behouden aan de ingebrekestellingsbrieven van dergelijke spelers. De incassobureaus bieden immers niet dezelfde waarborgen bij de analyse van de wettigheid van de schuldvordering in het licht van de verjaringsregels.

A.6.4. De Ministerraad onderstreept eveneens dat de context van de onderhavige zaak verschilt van die welke aanleiding heeft gegeven tot het arrest nr. 99/2010 van het Hof. In dat arrest was immers sprake ervan een doel van bescherming van de consument na te streven ten opzichte van alle betrokkenen bij de minnelijke invordering, ongeacht hun hoedanigheid. Een dergelijk doel verschilt van datgene dat te dezen wordt nagestreefd.

A.7.1. In hun memorie van antwoord merken de verzoekende partijen op dat de vergelijkbaarheid van de in het geding zijnde categorieën berust op twee elementen. In de eerste plaats zou niet kunnen worden ontkend dat, krachtens artikel 6, § 1, van de wet van 20 december 2002, elke vordering tot invordering van schulden dient aan te vangen met het versturen van een schriftelijke ingebrekestelling gericht aan de consument. Ten tweede heeft het Hof reeds geoordeeld dat, in het kader van hun invorderingsactiviteiten in de zin van de wet van 20 december 2002, de advocaten, de gerechtsdeurwaarders en de incasso-ondernemingen zich in volkomen vergelijkbare situaties bevonden.

De verzoekende partijen merken op dat de Ministerraad de vergelijkbaarheid van de aangegeven situaties niet betwist.

Volgens de verzoekende partijen zou men zich niet kunnen schuilen achter de wil van de wetgever om de rechtbanken te ontlasten teneinde te besluiten tot de ontstentenis van vergelijkbaarheid van de in het geding zijnde categorieën.

A.7.2. Ten aanzien van het criterium van onderscheid beklemtonen de verzoekende partijen dat de incassobureaus eveneens een gereguleerd beroep uitoefenen. Zo moeten zij een specifieke inschrijving verkrijgen bij de FOD Economie. Hun optreden is eveneens onderworpen aan een strikte controle, aangezien een specifiek orgaan is opgericht, namelijk de Algemene Directie Controle en Bemiddeling, die ermee belast is de aan haar gerichte klachten in ontvangst te nemen en te behandelen.

A.7.3. De verzoekende partijen herinneren eveneens eraan dat, overeenkomstig artikel 3, § 2, van de wet betreffende de minnelijke invordering van schulden, het verboden is niet voorziene of niet wettelijk toegestane bedragen te innen. De incassobureaus zijn dus ertoe gehouden een juridische analyse van de aan hen toevertrouwde dossiers te maken, teneinde te voldoen aan de wettelijke voorschriften.

A.7.4. Volgens de verzoekende partijen zou niets toelaten, met uitzondering van het criterium van de toegang tot de rechtszaal, hen uit te sluiten van het voordeel van de bestreden maatregel, die onbetwistbaar een groot concurrentievoordeel toekent aan de andere markspelers. De verzoekende partijen voeren ten slotte aan dat het criterium van onderscheid van de toegang tot de rechtszaal niet specifiek en duidelijk is aangegeven door de wetgever, die het overigens niet volkomen in acht heeft genomen, vermits hij heeft beslist de schuldeiser zelf uit te sluiten van het voordeel van de uitgevoerde maatregel, hetgeen het niet-adequate karakter van het gekozen criterium zou aantonen. Er zou bovendien niet kunnen worden aangevoerd dat een gerechtsdeurwaarder, die de bestreden maatregel kan genieten, toegang heeft tot de rechtszaal. Er zou dus moeten worden besloten tot de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

A.8.1. In haar memorie van antwoord betwist de Orde van Vlaamse balies de ontvankelijkheid van de tussenkomst van Jan Stevens, derde verzoekende partij, die laatste kondigt in zijn verzoekschrift tot tussenkomst immers aan dat hij zijn argumenten zal aanvoeren in een memorie van antwoord, hetgeen in strijd zou zijn met het contradictoire karakter van de procedure. Dat standpunt zou zijn bevestigd door het arrest van het Hof nr. 17/2013 van 21 februari 2013.

A.8.2. Ten aanzien van de vergelijkbaarheid van de in het geding zijnde categorieën wijst de Orde van Vlaamse balies erop dat, hoewel het Hof heeft kunnen verklaren dat die categorieën vergelijkbaar zijn in het licht van het doel dat de wetgever met de wet van 20 december 2002 nastreefde, de omstandigheden van de onderhavige zaak verschillend zijn. Het gaat te dezen niet erom de consument te beschermen, maar wel een minnelijke regeling van de procedure mogelijk te maken door de toekenning van een ultieme verlenging van de verjaringstermijn. Gelet op dat doel zou niet kunnen worden betwist dat een verschil in behandeling moet worden gemaakt tussen de advocaten, de gerechtsdeurwaarders en de personen die handelen met toepassing van artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek, ten opzichte van de incassobureaus. De tussenkomende partij herhaalt in dat verband de argumenten die zij in haar memorie heeft uiteengezet. Zij besluit dat, in tegenstelling tot de incassobureaus, de gerechtsdeurwaarders, de advocaten en de personen die worden beoogd in artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek namens de schuldeiser kunnen optreden en daartoe de grond van het dossier moeten onderzoeken.

Het was in dat verband logisch, wat de gerechtsdeurwaarders betreft, dat de schuldeisers die geen beroep wensen te doen op een advocaat, toch over de mogelijkheid beschikken om te komen tot een minnelijke regeling van de procedure zonder dat zij ertoe worden verplicht een rechtsbewarende dagvaarding in te stellen.

Door de maatregel uit te breiden tot zowel de advocaten als de gerechtsdeurwaarders en de personen die met toepassing van artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek optreden, heeft de wetgever aldus in alle gevallen de minnelijke regeling van een conflict mogelijk gemaakt, zowel wanneer de schuldeiser een beroep doet op een advocaat als wanneer hij geen beroep doet op de diensten van een advocaat.

A.8.3. De Orde van Vlaamse balies herhaalt voorts dat het doel van de wet niet alleen erin bestaat de gerechtelijke procedures te voorkomen, maar eveneens een evenwicht te vinden tussen de belangen van de schuldeiser en die van de schuldenaar. In dat opzicht kon de wetgever het relevant achten de mogelijkheid om een verjaringstuitende handeling te versturen, uitsluitend over te laten aan de personen die de grond van de zaak onderzoeken en een gerechtelijke procedure kunnen opstarten of integendeel voorkomen. Een dergelijke bevoegdheid toekennen aan de incasso-ondernemingen zou nutteloos zijn, aangezien een en ander de kansen op een minnelijke schikking niet zou vergroten, maar integendeel de schuldeiser ertoe zou kunnen brengen over een extra termijn te beschikken om een betaling vanwege de schuldenaar te verkrijgen, zelfs wanneer hij niet over een regelmatig titel beschikt.

A.8.4. De Orde van Vlaamse balies steunt het argument van de Ministerraad volgens hetwelk, wanneer de incasso-ondernemingen overgaan tot een juridische analyse, die analyse zeker niet dezelfde waarborgen biedt als wanneer die wordt uitgevoerd door de advocaten, de gerechtsdeurwaarders en de personen die optreden met toepassing van artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek.

Er kan niet worden beschouwd dat bij artikel 3, § 2, van de wet van 20 december 2002 voorgeschreven regels die de incasso-ondernemingen in acht moeten nemen, gelijkwaardig zijn aan de deontologische regels die de advocaat in acht moet nemen. Zij verplichten de incasso-ondernemingen immers niet ertoe de grond van de zaak te onderzoeken met het oog op een minnelijke schikking.

Ten aanzien van het feit dat de regel is uitgebreid tot de gerechtsdeurwaarders, herinnert de tussenkomende partij voorts eraan dat niemand in België ertoe gehouden is zich te laten bijstaan door een advocaat, zodat de mogelijkheid om een gerechtsdeurwaarder te laten optreden, noodzakelijk was geworden, waarbij die laatste een belangrijke rol van verzoening speelt die voortvloeit uit zowel de deontologische regels die hij in acht moet nemen, als zijn praktijk.

- B -

B.1.1. De vzw « Belgische Vereniging van Incasso-ondernemingen » vordert de vernietiging van de wet van 23 mei 2013 « tot wijziging van artikel 2244 van het Burgerlijk Wetboek teneinde aan de ingebrekestellingsbrief van de advocaat, van de gerechtsdeurwaarder of van de persoon die krachtens artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek in rechte mag verschijnen, een verjaringsstuitende werking te verlenen » (hierna : wet van 23 mei 2013).

Die wet bepaalt :

« Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. Artikel 2244 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 25 juli 2008, waarvan de bestaande tekst § 1 zal vormen, wordt aangevuld met een § 2, luidende :

‘ § 2. Onverminderd artikel 1146, stuit een ingebrekestelling bij aangetekende zending met ontvangstbewijs verzonden door de advocaat van de schuldeiser, de gerechtsdeurwaarder daartoe aangesteld door de schuldeiser of de persoon die krachtens artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek in rechte mag verschijnen namens de schuldeiser, naar de schuldenaar met woonplaats, verblijfplaats of maatschappelijke zetel in België, tevens de verjaring en doet zij een nieuwe termijn van een jaar ingaan, evenwel zonder dat de vordering vóór de vervaldag van de initiële verjaringstermijn kan verjaren. De stuitende werking van deze ingebrekestelling is slechts eenmalig, onverminderd andere stuitingsoorzaken.

Indien de door de wet bepaalde verjaringstermijn minder dan één jaar bedraagt, is de duur van de verlenging dezelfde als deze van de verjaringstermijn.

De verjaring wordt gestuit op het ogenblik van de verzending van de ingebrekestelling bij aangetekende zending met ontvangstbewijs. De advocaat van de schuldeiser, de gerechtsdeurwaarder daartoe aangesteld door de schuldeiser of de persoon die krachtens artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek in rechte mag verschijnen namens de

schuldeiser vergewist zich van de juiste gegevens van de schuldenaar aan de hand van een administratief document van minder dan een maand oud. Ingeval de bekende verblijfplaats verschilt van de woonplaats, zendt de advocaat van de schuldeiser, de gerechtsdeurwaarder daartoe aangesteld door de schuldeiser of de persoon die krachtens artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek in rechte mag verschijnen namens de schuldeiser, een kopie van zijn aangetekende zending naar die verblijfplaats.

Om een verjaringsstuitende werking te hebben, moet de ingebrekestelling volledig en uitdrukkelijk de volgende vermeldingen bevatten :

1° de gegevens van de schuldeiser : voor een natuurlijke persoon, de naam, de voornaam en het adres van de woonplaats, of, in voorkomend geval, van de verblijfplaats of van de gekozen woonplaats, overeenkomstig de artikelen 36 en 39 van het Gerechtelijk Wetboek; voor een rechtspersoon, de juridische vorm, de benaming en het adres van de maatschappelijke zetel of, in voorkomend geval, van de administratieve zetel, overeenkomstig artikel 35 van het Gerechtelijk Wetboek;

2° de gegevens van de schuldenaar : voor een natuurlijke persoon, de naam, de voornaam en het adres van de woonplaats, of, in voorkomend geval, van de verblijfplaats of van de gekozen woonplaats, overeenkomstig de artikelen 36 en 39 van het Gerechtelijk Wetboek; voor een rechtspersoon, de juridische vorm, de benaming en het adres van de maatschappelijke zetel of, in voorkomend geval, van de administratieve zetel, overeenkomstig artikel 35 van het Gerechtelijk Wetboek;

3° de beschrijving van de verbintenis die de schuldvordering heeft doen ontstaan;

4° indien de schuldvordering betrekking heeft op een geldsom, de verantwoording van alle bedragen die van de schuldenaar worden geëist, met inbegrip van de schadevergoeding en de verwijlinteressen;

5° de termijn waarbinnen de schuldenaar zijn verbintenissen kan nakomen alvorens bijkomende invorderingsmaatregelen kunnen worden getroffen;

6° de mogelijkheid in rechte op te treden met het oog op de uitwerking van andere invorderingsmaatregelen indien de schuldenaar niet binnen de vastgestelde termijn reageert;

7° de verjaringsstuitende werking van deze ingebrekestelling;

8° de handtekening van de advocaat van de schuldeiser, van de gerechtsdeurwaarder daartoe aangesteld door de schuldeiser of van de persoon die krachtens artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek in rechte mag verschijnen namens de schuldeiser. ' ».

B.1.2. Het voormelde artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt :

« Voor de arbeidsgerechten mag bovendien de afgevaardigde van een representatieve organisatie van arbeiders of bedienden die een schriftelijke volmacht heeft, de arbeider of bediende, partij in het geding, vertegenwoordigen, in zijn naam alle handelingen verrichten die bij deze vertegenwoordiging behoren, pleiten en alle mededelingen ontvangen betreffende de behandeling en de berechting van het geschil.

Voor dezelfde gerechten mag, op dezelfde wijze, de zelfstandige arbeider, in geschillen betreffende zijn eigen rechten en verplichtingen in die hoedanigheid of in de hoedanigheid van mindervalide, vertegenwoordigd worden door de afgevaardigde van een representatieve organisatie van zelfstandigen.

Bij de geschillen voorzien in artikel 580, 8°, c inzake het bestaansminimum en het recht op maatschappelijke integratie en in artikel 580, 8°, d, inzake de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, inzake de betwistingen betreffende de toekenning van maatschappelijke dienstverlening, de herziening, de weigering, de terugbetaling door de rechthebbende, en de toepassing van de administratieve sancties bepaald door de wetgeving ter zake, mag de betrokkene zich bovendien doen bijstaan of vertegenwoordigen door een afgevaardigde van een maatschappelijke organisatie die zich over de groep van de in de desbetreffende wetgeving bedoelde personen ontfermt.

In diezelfde geschillen, verschijnt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn bij monde hetzij van een advocaat, hetzij van een door dit centrum afgevaardigd effectief lid of personeelslid; de Minister tot wiens bevoegdheid het maatschappelijk welzijn behoort, kan zich laten vertegenwoordigen door een ambtenaar ».

B.2. De verzoekende partij leidt een enig middel af uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de bestreden wet de advocaten, de gerechtsdeurwaarders en de persoon die namens de schuldeiser in rechte kan optreden krachtens artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek, enerzijds, en de incassobureaus, anderzijds, onderwerpt aan een verschil in behandeling. Terwijl de door de eerste categorie van personen verstuurd ingebrekestelling de verjaring stuit, wordt die werking immers niet toegekend aan de ingebrekestelling die de incassobureaus onder de wettelijk bepaalde voorwaarden versturen.

B.3.1. In haar verzoekschrift tot tussenkomst voert de Orde van Vlaamse balies aan dat de in het geding zijnde categorieën niet vergelijkbaar zijn.

B.3.2. De wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument regelt de handelingen of praktijken die tot doel hebben de schuldenaar ertoe aan te zetten een onbetaalde schuld te betalen, buiten iedere invordering op grond van een uitvoerbare titel om; zij heeft betrekking op de, zelfs bijkomstige, beroepsactiviteit van een natuurlijke persoon of rechtspersoon, die bestaat in het minnelijk invorderen, voor andermans rekening, van onbetaalde schulden van een consument-natuurlijke persoon (artikel 2). Zij verbiedt iedere gedraging of praktijk die het privéleven van de consument schendt of hem kan misleiden, alsook iedere gedraging of praktijk die een inbreuk maakt op zijn menselijke waardigheid (artikel 3). Zij verbiedt

eveneens om enige andere vergoeding te vragen dan de overeengekomen bedragen in de overeenkomst die aan de oorsprong van de schuld ligt, in geval van niet-naleving van de contractuele verbintenissen (artikel 5). Zij legt een schriftelijke ingebrekestelling op waarvan zij de inhoud vaststelt (artikel 6) en voorziet in burgerrechtelijke (artikel 14), strafrechtelijke (artikel 15) en administratieve sancties (artikel 16), waarbij die laatste sancties evenwel enkel betrekking hebben op andere personen dan de advocaat, de ministeriële ambtenaar of de gerechtelijke mandataris in de uitoefening van zijn beroep of zijn ambt (artikel 2, § 2), die aan bepalingen zijn onderworpen die specifiek voor hen gelden en die met name verband houden met de verplichting om voorafgaandelijk bij het ministerie van Economische Zaken te zijn ingeschreven (artikelen 4 en 8 tot 13).

Hoewel zij zich bevinden in objectief verschillende situaties en onderworpen zijn aan verschillende bij de voormelde wet van 20 december 2002 voorgeschreven regels, zijn de bij de bestreden bepaling beoogde personen en de incassobureaus niet dermate verschillend dat zij niet met elkaar zouden kunnen worden vergeleken. Het betreft immers in beide gevallen personen die gemeen hebben dat zij schulden minnelijk mogen invorderen.

B.3.3. De exceptie wordt verworpen.

B.4.1. Met de aanneming van de wet van 20 december 2002 wilde de wetgever reageren op klachten tegen incassobureaus waarop ondernemingen en leveranciers herhaaldelijk een beroep doen.

« Incassobureaus treden veelal op door middel van dreigbrieven en -telefoons. De driestheid van hun optreden leidt maar al te vaak tot manifeste intimidatiepraktijken. Een veel voorkomende klacht betreft het dreigen met invorderingsmaatregelen waartoe zij geen enkele bevoegdheid hebben, zoals de inbeslagneming van de goederen van de schuldenaar. Soms proberen incassobureaus ook de betaling van de invorderingskosten door de schuldenaar te verkrijgen, ook al wordt dit door de wet verboden.

De praktijk van de invordering van schulden tegen betaling is zeer betwistbaar. Incassobureaus gaan over tot de invordering van schulden zodra zij daartoe van een klant opdracht hebben gekregen. De vraag of de schuld wel enige grondslag heeft, komt daarbij niet aan de orde. Het nefaste gevolg daarvan is dat consumenten zodanig onder druk worden gezet dat zij, onzeker over de rechten die zij kunnen doen gelden, uiteindelijk tot betaling overgaan. Zo komt het zelfs voor dat betaling wordt geëist van producten die niet eens werden besteld.

De werking van de incassobureaus vermindert ook de kansen dat een afbetalingsregeling tot stand komt. Aangezien incassobureaus doorgaans worden vergoed met een commissie op basis van de gerecupereerde bedragen van de schuldvordering, hebben zij weinig belang bij een akkoord omtrent een betalingsuitstel.

[...]

Dit wetsvoorstel strekt ertoe de commerciële invorderingspraktijken tegen consumenten te verbieden. De praktijk wijst immers uit dat het opleggen van gedragsregels weinig of geen resultaten met zich brengt. Verder dient men zich vragen te stellen over de opportuniteit van invorderingsactiviteiten tegen betaling buiten de gewone gerechtelijke weg. De incassobureaus beschikken immers over geen enkele door de wet toegekende bevoegdheid. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat hun activiteiten zo vaak tot onwettige praktijken leiden » (*Parl. St.*, Kamer, 1999-2000, DOC 50-0223/001, pp. 3 en 4).

B.4.2. De wetgever meende indertijd de door hem ingevoerde regeling niet volledig toepasselijk te moeten maken op de advocaten en gerechtsdeurwaarders.

B.5. Met de aanneming van de economische herstellwet van 27 maart 2009 heeft de wetgever het toepassingsgebied van de wet van 20 december 2002 uitgebreid teneinde, enerzijds, een einde te maken aan de uiteenlopende interpretaties over het in artikel 5 van die wet bedoelde verbod om aan de consument enige andere vergoeding te vragen dan die waarin is voorzien in geval van niet-naleving van de contractuele verbintenissen en, anderzijds, bij de consument een risico van verwarring tussen een minnelijke invordering en een gerechtelijke invordering te vermijden.

In de verantwoording van het amendement van de Regering dat aan de oorsprong van die bepalingen ligt, werd aangegeven :

« Artikel 31/1. Dit amendement geeft nauwkeuriger weer dat zowel de ‘ minnelijke invordering van schulden ’ als ‘ de activiteit van minnelijke invordering van schulden ’, zoals bepaald in artikel 2 van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument, van toepassing zijn op alle spelers die werkzaam zijn op dat vlak, ongeacht hun beroepsstatuut (handelsberoep of vrij beroep).

Hieruit volgt dat hoofdstuk IV van de wet van 20 december 2002 van toepassing zal zijn op advocaten, ministeriële ambtenaren en gerechtelijke mandatarissen, met uitzondering van artikelen 4 en 8 van dat hoofdstuk omdat ze niet zijn ingeschreven bij de FOD Economie. Om dezelfde reden zijn ook de artikelen 11 tot 13 (hoofdstuk 6) en 16 niet van toepassing op hen. Ook de artikelen 9 en 10 moeten bij de uitzonderingen worden toegevoegd omwille van het feit dat het hier gaat over een vordering tot staken overeenkomstig met de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken, die niet van toepassing is op vrije beroepen.

Deze verduidelijking stelt definitief, en in het bijzonder, een einde aan de uiteenlopende interpretaties van artikel 5, dat ‘ verbiedt aan de consument enige vergoeding te vragen, anders dan de overeengekomen bedragen in de onderliggende overeenkomst in geval van niet-naleving van de contractuele verbintenissen ’.

Voortaan is ondermeer dit artikel, op onbetwistbare wijze, van toepassing [op] iedereen die een minnelijke invordering van schulden doet, inbegrepen de advocaten, de ministeriële ambtenaren (onder andere de gerechtsdeurwaarders) of de gerechtelijke mandatarissen.

Inderdaad, het gaat niet om een wettelijke opdracht bepaald in artikel 516 van het Gerechtelijk Wetboek, maar over een buitenwettelijke en buitengerechtelijke procedure in het kader van dewelke de gerechtsdeurwaarders niet optreden in hun ambt van ministerieel en openbaar ambtenaar, maar alleen als mandataris van hun cliënt.

Deze maatregel stelt zich tot doel om het maatschappelijke en economische evenwicht te herstellen, enerzijds door bepaalde praktijken te beteugelen en anderzijds door het opnieuw garanderen van eerlijke concurrentie.

Art. 31/2. Veel consumenten, en in het bijzonder de zwaksten, maken zelden het onderscheid tussen minnelijke invordering en gerechtelijke invordering zodra de minnelijke invordering wordt uitgevoerd door een advocaat of een gerechtsdeurwaarder. Het briefhoofd, het zegel, de gehanteerde taal en het statuut van deze beroepen zorgt ervoor dat er bij de consumenten verwarring ontstaat met betrekking tot zijn rechten en plichten. Een verklarende en zichtbare vermelding op de briefwisseling, die wijst op het minnelijke karakter van deze handeling maakt een einde aan deze verwarring » (*Parl. St.*, Kamer, 2008-2009, DOC 52-1788/004, pp. 2 en 3).

B.6. Artikel 6, § 1, van de wet van 20 december 2002 verplicht ertoe elke minnelijke invordering van een schuld te starten met een schriftelijke ingebrekestelling gericht aan de consument. De bestreden wet van 23 mei 2013 kent aan die ingebrekestelling een verjaringstuitende werking toe wanneer die wordt verzonden door een advocaat, een gerechtsdeurwaarder of een persoon die in rechte mag optreden krachtens artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek.

B.7.1. Het wetsvoorstel werd verantwoord als volgt :

« Vanaf 2004 wezen de heer stafhouder Erdman en de heer decaan de Leval erop dat heel wat vorderingen niet worden ingesteld om een beslissing te krijgen, ‘ *maar wel met het oog op het stuitende effect van de verjaring die niet enkel de betekening van een dagvaarding, maar ook de inschrijving op de rol vereist* ’.

Dat leidt tot een nutteloze overbelasting van de rechtscolleges die zou kunnen worden vermeden. De rechtzoekende moet bovendien niet alleen de kosten voor de dagvaarding, maar ook voor de inschrijving op de rol betalen, en die lopen vrij hoog op voor vorderingen die enkel tot bewaring van recht worden ingesteld, terwijl er misschien al gesprekken of onderhandelingen tussen de partijen zijn begonnen om het probleem in der minne op te lossen.

Voor deze situatie moet dus een alternatief worden gezocht, dat dezelfde resultaten kan hebben maar zonder de nadelen verbonden aan de dagvaarding die het geding inleidt.

Een adequate en interessante oplossing kan zijn dat een beroep wordt gedaan op een advocaat. Het is de bedoeling aan een door een advocaat opgestelde ingebrekestelling een verjaringsstuitende werking te verlenen door van de ingebrekestelling een bijzondere akte te maken met kracht van wet en wettelijke bescherming zoals dat reeds bestaat voor notariële akten in het burgerlijk recht en akten van bedrijfsrevisoren in het vennootschapsrecht.

In het voorgestelde systeem wordt de ingebrekestelling onder bepaalde, strikte voorwaarden, een belangrijke akte omwille van de gevolgen inzake het bestaan van het betwiste recht. De eerste voorwaarde is dat er een ernstig onderzoek wordt gevoerd voor de aangetekende brief wordt verzonden. Dat onderzoek moet worden gevoerd door een rechtskundige in wie men vertrouwen kan hebben. Een advocaat lijkt daarvoor de geschikte persoon. Hij kent het recht en de procedure uit de praktijk; hij krijgt het vertrouwen van de cliënt met wie hij een relatie '*intuitu personae*' heeft; hij vormt een schakel in de rechtsbedeling en is dus geloofwaardig voor magistraten; ten slotte hangt hij af van een organisatie als de orde, die wordt gedefinieerd in en georganiseerd bij de wet (het Gerechtelijk Wetboek) en die hem strikte deontologische regels oplegt. De advocaat biedt dus in principe de garantie dat het voorgestelde systeem efficiënt werkt en niet wordt misbruikt. Het systeem bestaat trouwens reeds in Nederland, waar het geen problemen oplevert.

Dit voorstel is uiteraard niet bedoeld om advocaten om te vormen tot ministeriële ambtenaren, maar wel om een van hun bijzondere buitengerechtelijke akten bijzondere wettelijke gevolgen toe te kennen. Zo worden soms nutteloze gerechtelijke procedures vermeden en worden magistraten niet van hun oorspronkelijke opdracht afgehouden, en krijgen de rechtzoekenden de kans om aanzienlijke financiële besparingen te doen.

Hiertoe wijzigt het voorstel artikel 2244 van het Burgerlijk Wetboek, dat wordt aangevuld met een tweede paragraaf om aan de ingebrekestellingsbrief van de advocaat een verjaringsstuitende werking te verlenen. Het gaat hier wel degelijk om stuiting en niet om schorsing. De ingebrekestelling door een advocaat zal de verjaring dus niet eindeloos kunnen opschorten, maar zal voor zover ze plaatsheeft binnen de oorspronkelijke verjaringstermijn een nieuwe verjaringstermijn kunnen doen beginnen min of meer gelijk aan de oorspronkelijke termijn » (*Parl. St.*, Senaat, BZ 2010, nr. 5-145/1, pp. 1 en 2).

B.7.2. Het oorspronkelijke wetsvoorstel beoogde alleen de advocaten. Een lid van de Senaatscommissie voor de Justitie heeft evenwel opgemerkt dat moeilijk kon worden aanvaard dat in zaken van eenzelfde aard, bijvoorbeeld de invordering van facturen, aldus een onderscheid wordt gemaakt tussen de personen die een advocaat raadplegen en personen die dat niet doen, aangezien ons rechtssysteem niet voorziet in enige verplichting om een advocaat te raadplegen wanneer men een zaak voor de rechtbank wil brengen (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-145/6, p. 32).

Tijdens de besprekingen in de Kamercommissie voor de Justitie heeft een lid eveneens vastgesteld dat de ingebrekestelling moest worden verstuurd door de advocaat van de schuldeiser, bij aangetekende brief met bericht van ontvangst, en vroeg dat lid zich af waarom een gerechtsdeurwaarder dat niet zou mogen doen, net als diegenen die in rechte mogen optreden, voor de rechtbank, zoals de vakbondsafgevaardigden. Een ander lid had eveneens vragen bij de omstandigheid dat de schuldeiser zelf niet mocht optreden (*Parl. St.*, Kamer, 2012-2013, DOC 53-2386/003, pp. 4 en 5).

Terwijl in de Senaat aangenomen amendementen tot doel hadden terug te komen tot de oorspronkelijke tekst en dat nieuwe instrument alleen toe te kennen aan de advocaten (*Parl. St.*, Senaat, 2012-2013, nr. 5-145/10, pp. 1 tot 3; *ibid.*, nr. 5-145/11, p. 5), heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers in de uiteindelijk aangenomen tekst de personen willen opnemen die in rechte kunnen optreden krachtens artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek, alsook de gerechtsdeurwaarders (*Parl. St.*, Kamer, 2012-2013, DOC 53-2386/009, pp. 4-5).

B.8. Zoals blijkt uit de in B.7.1 vermelde parlementaire voorbereiding en zoals de minister van Justitie in de Senaatscommissie voor de Justitie heeft opgemerkt (*Parl. St.*, Senaat, 2012-2013, nr. 5-145/11, p. 5), bestond het doel erin « een alternatief [te bieden] voor de talloze procedures voor de rechtbanken die niet tot doel hebben het geschil ten gronde te beslechten, maar een procedurefase met verjaringstuitende werking te openen », en het bestaan van de schuldvordering derhalve te vrijwaren.

B.9. Gelet op het belang van de verjaringstuitende werking verbonden aan het versturen van een ingebrekestelling, vermocht de wetgever rechtmatig ervan uit te gaan dat, om redenen van rechtszekerheid, die mogelijkheid diende te worden voorbehouden aan beroepscategorieën die, zoals dat het geval is voor de advocaten, de deurwaarders of de

personen beoogd in artikel 728, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek, beantwoorden aan deontologische regels eigen aan het statuut van elk van die beroepen of die, als rechtsbeoefenaars, geschikt zijn om, op basis van een grondig onderzoek van het aan hen voorgelegde dossier, de risico's te evalueren van de verjaring van de schuldvordering waarvan zij de betaling nastreven, alsook het gedrag dat dient te worden aangenomen om een dergelijke verjaring te voorkomen.

Hoewel krachtens artikel 4 van de wet van 20 december 2002 de bureaus die minnelijke invorderingen verrichten, zijn onderworpen aan een verplichting om vooraf bij het ministerie van Economische Zaken te zijn ingeschreven, verantwoordt de aard van hun activiteit redelijkerwijs dat zij worden uitgesloten van het toepassingsgebied van de bestreden wet. Immers, zoals is aangegeven in de parlementaire voorbereiding van de wet van 20 december 2002 vermeld in B.4.1, hebben dergelijke bureaus immers weinig belang bij een minnelijke regeling, aangezien hun vergoeding bestaat in een commissie op de bedragen van de schuldvordering die zij moeten invorderen. Eveneens uitgaande van de vaststelling dat talrijke klachten tegen de praktijken van die bureaus werden geformuleerd, heeft de wetgever hun activiteiten willen reglementeren.

B.10. Gelet op het door de wetgever nagestreefde doel en op de specifieke aard van de activiteiten van beide met elkaar vergeleken categorieën, is het niet zonder redelijke verantwoording de incassobureaus uit te sluiten van het toepassingsgebied van de bestreden wet.

B.11. Het enig middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus gewezen in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 10 december 2014.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

J. Spreutels